Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 5 Joi 6 Ianuarie 1938
P IIII
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Un nou recensământ

Intr'o serie de articole cu privire la rezultatele provizorii ale recensământului efectuat la 30 Decembrie 1930 — cel dintâi recensământ din România Mare— am făcut dovada, că aceste rezultate nu corespund realității. Cum cifrele provizorii nu pot fi deosebite prea mult de cele definitive, recensământul de-acum șapte ani, așa cum a fost făcut, prin declarații libere luate de agenți recensori de diferite naționalități și fără nicio garanție și control în ce privește înregistrările numerice și după originea etnică, el nu poate servi de bază pentru un studiu etnografic.

Am dovedit că numărul Românilor și al Evreilor e prea mic în raport cu datele statistice asupra populației din trecut,— dacă ținem seamă de creșterea naturală a populației și de colonizările, sau infiltrațiunile ce s'au înregistrat în ultimele două decenii în teritoriile statului nostru național; iar numărul celorlalte grupări etnice e prea mare prin înglobarea într'ânsele a elementelor de altă origină etnică.

Greșala inițială ce s'a făcut în 1930, a fost că nu s'au luat în serioasă considerație metodele științifice și garanțiile cuvenite, pentru executarea unui recensământ al populației, care să prezinte date riguros exacte, atât în ce privește numărul locuitorilor orașelor și satelor, cât și în ce privește repartiția lor după originea etnică și confesiuni.

De aceea se impune un nou recensământ, care să prezinte situația reală demografică și etnografică, prin metode științifice și printr'un control riguros al actelor pe temeiul cărora se poate stabili origina etnică

Noi n'avem nevoe de falsuri statistice, ca să sporim numărul Românilor — așa cum au avut nevoe Ungurii, până la 1914, ca să sporească numărul lor, prin trecerea indivizilor aparținând altor naționalități la rubrica „maghiari"—dar nici nu putem admite să fie trecuți Secuii la Unguri; Evreii la Maghiari, Germani, Ruși sau Români; ori Românii la Maghiari, Ruteni și alte naționalități.

Valoarea unui recensământ consistă în exactitatea cifrelor obținute, în repartiția justă a populației pe neamuri, fără nicio tendință de camuflare în fixarea originei etnice a locuitorilor. Cine nu știe că Ungurii au interesul politic să sporească numărul lor, în Transilvania, prin înglobarea Secuilor în grupul lor minoritar; iar Evreii, dimpotrivă, au interesul să micșoreze numărul lor, spre a nu se putea dovedi puternicele infiltrații evreești ce s'au făcut în ultimele două decenii, în teritoriul României, și care au sporit considerabil numărul lor?

România nu este și nu trebue să fie o țară de colonizare, nici pentru evreii din țările vecine, nici pentru alte naționalități.

Se știe prea bine, că sub regimurile trecute, austro-ungar și rus, s'a urmărit prin invazia evreilor și a ucrainienilor din Galiția și Rusia, în Maramureș, Transilvania, Bucovina și Basarabia, străpungerea și dislocarea blocului românesc. Se știe apoi, că repetatele infiltrații de elemente străine indezirabile, în provinciile alipite și chiar în vechiul regat, dela unire încoace, din cauza slăbiciunii guvernelor și a abuzurilor agenților administrativi, au avut consecințe în ordinea politică, socială și economică.

Pe de oparte, s'au introdus prin fraudă în listele alegătorilor, numeroși străini — majoritatea evrei — ce n'au drepturi cetățenești, iar, pe dealtă parte, numărul indezirabililor veniți de peste granită, în condiții neregulate, fără acte și fără mijloace de existență a contribuit la agravarea crizei economice și sociale.

De aceea se impune să facem un recensământ pe baze științifice, prin stabilirea originei etnice a locuitorilor și un control sever al celor, care prin fraude, au obținut cetățenia română.

Nu se mai aude!

oxo

S'au stins acordurile grandilocvenții d-lui Tătărăscu. Nici un ecou nu mai răsună din impetuozitatea glasului ce se adresa țării, cu pretenția unui diriguitor a 18 milioane de sclavi! Numele nu i se mai pomenește decât în șoaptă și atunci în legătură cu fapte pe cari guvernul nou le descoperă, spre a le da în curând la iveală.

Surpriza uluitoare provocată de neașteptata ascensiune la cea mai înaltă dregătorie a țării, d-sa a vroit s'o împrăștie cu vorbe, fraze goale și sonore, cuvinte dibaci înșiruite, cari nu exprimau înfăptuiri, ci o înlănțuire de inexactități, pe cari gorjenii, în sinceritatea lor oltenească, le numeau simplu: minciuni. Cuvântul era numai pentru sine, monopolizator esclusiv al gândirii și al patriotismului. Restul țării n'avea drept să-și spună părerea. Dar cenzura vigilentă nu era pusă numai să înăbușe exprimarea altor convingeri, decât cele ale retorului improvizat în om de stat. Stăpân pe țară, primul sfetnic neputând să fericească pe toți românii, i-a fericit numai pe ai săi.

Dar gloata n'ar fi înțeles mărinimia premierului și l'ar fi acuzat de egoistă toleranță a abuzurilor și de aceia cenzura intervenea ca nici o acuzație de afacerism să nu fie dată la iveală.

Lung ar fi șirul abuzurilor, imens lanțul afacerilor și necurmate ar fi ședințele eventualelor procese de controlul averilor!

Retorica sonoră a gorjanului cu grije de ai săi a amuțit. Cea mai mare dorință a lui e ca lumea să-i uite glasul, numele și isprăvile.

Foarfecele cenzurii nu-l mai pot acoperi și în curând ,odată cu darea la iveală a fericiților proprietari ai speluncei Anei Pauker, vor eși la suprafață îmbogățirile miraculoase patronate de Minciună.

Asmuțindu-și uneltele lui împotriva celor cari, cetățenește, controlau activitatea guvernului, d. Gheorghe Tătărăscu se socotea etern omnipotent și nu prevedea clipa când nu va mai avea foarfecele drept platoșă.

Napoleon Bonaparte se credea chipeșul ventrilog care monologa la „Radio", „Da sau nu", cu inflexiuni cărora vrea să le dea un patos de generalisim.

Ventrilogul nu era decât o sperietoare fără suflet, fără viață, fără inimă, sperietoare care nu avea viu decât stomacul.

...Stă azi inertă sperietoarea; câlții i se văd din îmbrăcămintea strălucitoare în care își bomba cu fatuitate pieptul; tărâțele desertăciunii curg prin găurile făcute de realitate...

Trebue trezită însă azi să audă glasul țării la întrebările pe care și le punea singură și tot ea răspundea.

DA sau NU un guvern patronat de partidul cu cele mai mari merite în istoria politică a României moderne, s'a prăbușit în mod lamentabil din pricina sistemelor d-lui Tătărăscu?

Da sau nu?

Da, răspunde țara într'un glas, glas în care se cuprind și vocile cele mai de seamă ale partidului liberal.

Va mai fi posibilă vreodată reînvierea sperietoarei cu foarfecă drept scut?

Nu, hotărât, nu, niciodată! răsună ca un tunet din văile, din dealurile, din munții țării, de pretutindeni unde românimea a simțit apăsătoarea, chinuitoarea asuprire a retorului de răspântie...

CÂND E GREVA TRANSPORTURILOR LA PARIS

Lipsiți de autobuze și metro-uri zeci de mii de parizieni au fost siliți să facă lungi curse pe jos, pe o temperatură foarte scăzută.

VAPOR SUEDEZ INCENDIAT IN PORTUL PIREU

PAGUBE DE 8 MILIOANE LEI

Constanța, 3 Ianuarie

Eri dimineață pe bordul cargobotului suedez „Gouland", încărcat cu bumbac și alte mărfuri din Egipt, pentru Grecia, pe când se afla în portul Pireu, din neglijența unui marinar, s'a declarat un incendiu.

Până la sosirea pompierilor și a șalupelor de incendiu, focul a nimicit bumbacul din două hambare ale vasului.

Pagubele au fost evaluate la opt milioane lei.

xxx xxx

In Statele-Unite

au murit 298 persoane de Anul Nou din cauza accidentelor

New-York, 3 (Rador). — **Cel puțin 298 persoane au murit din cauza accidentelor, cu prilejul Anului Nou, pe teritoriului Statelor Unite.**

Majoritatea accidentelor se datoresc derapării automobilelor pe șosele, din cauza înghețului, a sporturilor de iarnă, etc.

oxo oxo

Greva muncitorilor

trustului de petrol din Mexic, iminentă

Mexic, 3 (Radio-Central). — Proclamarea unei greve generale a 18 mii muncitori ai trustului de petrol anglo-american din Mexic, era iminentă.

Camera de muncă mexicană a hotărît însă amânarea proclamării grevei, până când se va pronunța decizia tribunalului suprem american, asupra cererilor de mărirea salariilor.

xox xox

Acuarele

de cancelarul Hitler

Viena, 3 (Radio-Central). — In ultimele zile, au fost cumpărate dela mai mulți anticari din Viena, acuarele ale cancelarului Hitler, executate de acesta la Viena, înainte de războiul mondial. Prețul unora din aceste acuarele, care vor fi duse în Germania, se ridică la 20.000 mărci.

Situația pieței pe ziua de Luni

Atmosfera în bursă a fost mai puțin nervoasă pe ziua de Luni, dar cu aceeași lipsă de animație de acum două săptămâni.

De astădată s'a observat o rezervă pronunțată în rândurile vânzătorilor, ceea ce a adus — din lipsă de ofertă— o revenire a cursurilor, mai ales la rente și în deosebi la renta stabilizării și de desvoltare.

In schimb acțiunile au fost mai slabe — în deosebi bancarele — rămânând oferite la cursuri puțin inferioare celor precedente.

*

In târgul liber al devizelor, cursurile au înregistrat scăderi, valutele ne mai fiind ca acum câteva zile cerute la orice cursuri.

Aci piața pare cu adevărat calmă.

SCRISORI DIN LONDRA

Puterea navală a Angliei

de AUGUR

Londra, Decembrie

Marea Britanie are dreptul să fie mândră de sforțarea uriașă pe care e pe cale s'o săvârșească pentru reînarmarea ei navală. Când, în 1941, programul va fi îndeplinit în impresionanta lui totalitate, supremația britanică pe toate mările va fi fapt săvârșit.

In renumita revistă americană „Foreign Affaire" s'a publicat în numărul pentru Ianuarie 1938, un articol datorit unuia dintre cei mai buni specialiști în chestiunile de marină, d. Hector Bywater și în care autorul citează cifre și amănunte necunoscute încă de marele public. Am avut totdeauna mare stimă pentru d. Bywater, căci informațiile lui sunt totdeauna din cel mai bun izvor și judecata lui e sigură.

D. Bywater socotește că istoria nu cunoaște o sforțare navală asemănătoare aceleia pe care o îndeplinește Marea Britanie acum. Bunăoară, d-sa citează numărul de 148 unități ca reprezentând numărul de vase de război pe șantier sau cari au fost construite în timpul anului trecut. In numărul acesta există cinci mari unități de luptă, 21 crucișătoare, 5 vase port-avioane, 49 distrugătoare, 19 submarine, 3 vase bază, 3 canoniere, etc. Pentru anul 1938, d. Bywater prevede că vor fi puse pe șantier alte 5 mari unități și 7 crucișetoare, fără a mai vorbi de alte vase auxiliare. Personalul marinei a sărit în ultimii ani, dela 98.000 la 112.000 inși și trebue să se ridice în curând la 125.000. Suma cheltuită până acum depășește 130 milioane livre sterline.

Noi, cari de multă vreme am susținut ideea unei Mari Britanii ca o putere navală oceanică, am găsit cu plăcere în o[illegible] colul d-lui Bywater o expl[illegible] precisă a scopului la care as[illegible] această sforțare de înarmare masivă. Marea Britanie, spune expertul, trebue să aibă o flotă care să acopere cele două emisfere și să nu fie destinată numai să asigure preponderența britanică în Marea Nordului. Când programul naval va fi fost înfăptuit, Marea Britanie va putea concentra la un punct anumit, în Marea Nordului, în Mediterana sau în Marea Chinei, forțe cari să impună cu adevărat respectul oricărui adversar. Alternativ, dacă Marea Britanie dorește să fie foarte puternică în privința unuia din aceste puncte, n'are nevoie să lipsească de forțe pe celelalte două.

D. Bywater arată soluția care, după el, ar fi ideală, — un acord anglo-german, care ar permite

(Continuare in pagina 2-a)

NOUI ATENTATE TERORISTE IN PALESTINA

— CONDUCTA DE PETROL IRAK HAIFA, GAURITA CU FOCURI DE REVOLVER —

Haifa, 3 (Rador). — **Corespondentul agenției „Reuter" transmite:**

Conducta de petrol Irak-Haifa a fost găurită cu focuri de revolver aseară, în apropiere de Haifa și Beisan.

Teroriștii au dat apoi foc petrolului care curgea din conductă.

Azi dimineață a fost spânzurat la Acra un arab condamnat la moarte de tribunalul militar.

Ierusalim, 3 (Rador). — **Noaptea trecută s'au produs numeroase acte de sabotaj.**

In diferite puncte ale liniilor ferate au fost așezate explozibile.

Pe de altă parte, locuitorii din portul Tel Aviv au protestat contra angajării de lucrători nesindicalizați. Poliția a risipit pe manifestanți, făcând și 20 de arestări.

Automobil surprins de tren

Șapte copii uciși

New-York ,3 (Radio-Central). — **Lângă localitatea Butler, în statul Indiana, un automobil în care se aflau șapte băeți și fete, în vârstă de 14—15 ani, a fost surprins, la o trecere de nivel, de un tren accelerat.**

Automobilul a fost complet distrus, iar cei șapte copii uciși.

Frig puternic in Bulgaria

Sofia, 3 (Rador). — Un frig intens bântue de două zile în Bulgaria. In nordul Balcanilor temperatura a căzut până la 32 de grade sub zero.

Șase persoane au murit de frig. Linia transbalcanică și alte câteva căi ferate sunt paralizate.

Incăerări sângeroase

intre studenții egipteni și poliție

Cairo, 3 (Rador). — **In localitatea Tantah din Egiptul inferior, studenții nafdiști, partizani ai fostului guvern, au declarat grevă și au făcut o manifestație de stradă îndreptată contra actualului guvern.**

Pe când străbăteau străzile, manifestanții au avut o gravă ciocnire cu poliția. Au căzut un mort și 40 de răniți, dintre cari mai mulți se află în stare gravă.

Cairo, 3 (Rador). — **Președintele Camerei egiptene a dat citire decretului prin care Parlamentul este suspendat pentru o lună. Citirea decretului a provocat o reacțiune din partea wafdiștilor și un tumult violent.**

Studenții au manifestat în fața Parlamentului contra partidului Wafd.

O mare manifestație

italo-română

Roma, 3 (Rador). — *Agenția „Ștefani" transmite:*

Un grup de 1500 români, printre cari se află numeroase personalități din lumea politică și culturală, sosește astăseară la Roma cu trei trenuri speciale.

Această vizită, care este organizată de comitetul de acțiune pentru „Universalitatea Romei", din București, și care va prilejui mai multe solemnități importante, între altele solemnitatea remiterii oaspeților a unui fragment de marmoră din Forul Traian, va avea semnificația unei mari manifestații italo-române.

Viza poliției germane

pentru călătorii sovietici cari părăsesc Germania

Berlin, 3 (Rador). — Ministerul de interne al Reichului a hotărît că orice cetățean sovietic care dorește să părăsească Germania, va trebui să obțină viza poliției germane pe pașaport.

Cercurile autorizate germane declară că această măsură a fost luată cu titlu de reciprocitate. Se știe că această viză este cerută de Germania, cu titlu de reciprocitate, și pentru alte țări decât Uniunea Sovietelor.

O pagină de istorie

de NICOLAE MAREȘ

Odată cu ofensiva spre Salonic a armatelor aliaților, conduse de generalul Franchet d'Esperey, trupele românești înaintau spre Mureș; după victoria dela Salonic și capitularea Bulgariei, cedând — nu se știe căror intervențiuni — aliații intervin ca trupele române să fie oprite pe Mureș; această dispoziție se comunică de către generalul Franchet d'Esperey la marele cartier al armatei române.

Totuși, puțin mai în urmă trupele române au trecut Mureșul, au trecut și Tisa și a ocupat chiar Budapesta.

Ce s'a întâmplat ca lucrurile să ia o astfel de întorsătură?

Nimic extraordinar! Totul a mers dela sine și guvernul de atunci nu a avut nici cea mai mică greutate să calce voința aliaților — cum le place unora să afirme — pentru simplul motiv că trupele trecuseră Mureșul, mai mult sau mai puțin cu consimțământul aliaților *și numai a doua zi*, guvernul a fost pus în cunoștință de acest lucru.

Iată acum, spre a pune lucrurile la punct, cum s'au desfășurat aceste evenimente.

La 26 Noembrie 1918 sosește în București generalul Franchet d'Esperey; la banchetul dat în cinstea sa de ministrul Franței, de Saint Aulaire, sunt invitați, pe lângă șeful misiunei franceze, generalul Berthélot și generalul Presan, șeful marelui cartier român, împreună cu colonelul I. Antonescu, șeful secției operațiunilor și încă doi generali români al căror nume îl trecem sub tăcere.

După masă, în cercul făcut în jurul generalului Franchet d'Esperey, generalul Presan îl întreabă de ce a intervenit pentru oprirea trupelor noastre pe Mureș, insistând să nu se facă o astfel de greșală.

— Recunosc că este o greșală; dar ce să fac, dacă așa am primit ordin dela aliați, fu răspunsul comandantului armatelor dela Salonic.

Generalul Berthélot intervenind în discuție, adaogă întorcându-se către generalul Presan:

— „Allez-y mon general!"

Atât a fost deajuns: colonelul Antonescu a și fugit la telegraf, și depășind convorbirea prin adăogirea cuvintelor *„cu consimțământul aliaților"*, dă ordin trupelor române să treacă Mureșul.

A doua zi, generalul Presan încunoștiințează de această trecere, întâi pe Regele Ferdinand și apoi pe șeful guvernului, I. Brătianu, care nu găsește de răspuns decât: „ce vor zice aliații".

Cari au fost deci marile greutăți întâmpinate de guvern? El s'a găsit doară în fața faptului împlinit. Trecerea Mureșului a fost opera

(Continuare in pagina 2-a)

Nu se știe nimic despre aviatoarea Maryse Hilz

Paris, 3 (Rador). — De Duminică dela amaiză, nu se mai știe nimic despre aviatoarea franceză Maryse Hilz, care încearcă un raid Saigon-Paris.

Sâmbătă la ora 18 și 30, aviatoarea franceză a plecat din Karakhi spre Bassora. Ultima oară, avionul pilotat de Hilz a fost zărit deasupra localității Djask, Duminică la amiaza.

Se crede că aviatoarea a trebuit să facă o aterizare forțată în munții Iranului.

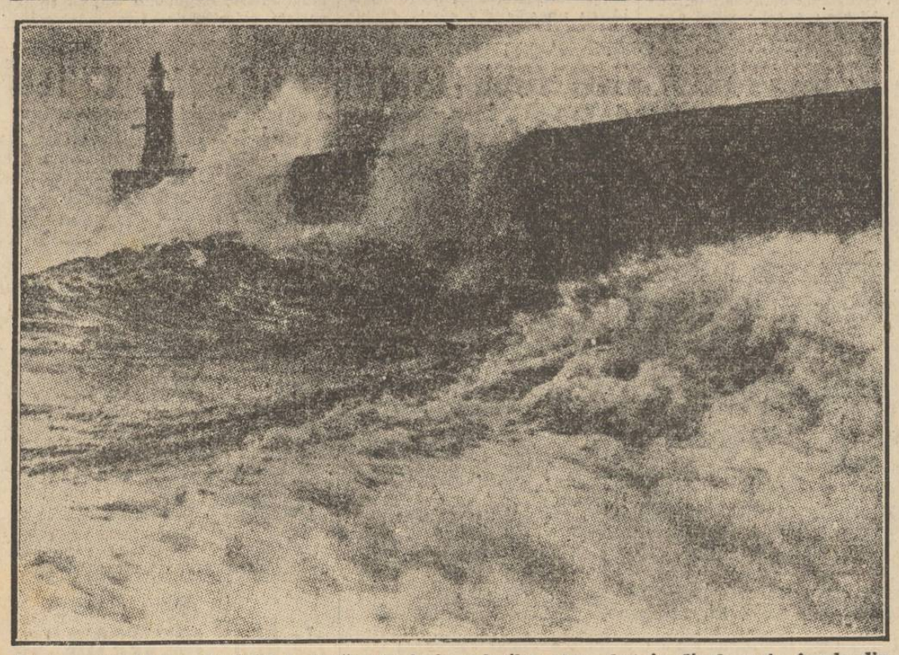

Furtuna din Marea Nordului a dezlănțuit furia valurilor care bat în digul unei insule din apropierea coastei engleze

In apropiere de Shangai

Bombardamente aeriene, incendii și atacuri de toate felurile, au transformat în ruină unele din orașele milenare ale Chinei.
In clișeu se vede o porțiune din vecinătatea orașului Shangai.